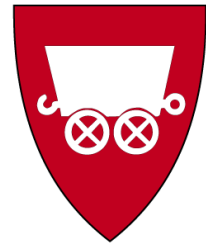

Fylkesmannen
i Nord-Trøndelag

Kommunebilde Meråker

21. januar 2014

Innhold

Sammendrag	3
1. Generell situasjon og utvikling i kommunen	5
2. Kommuneplan	9
3. Samfunnssikkerhet og beredskap	9
4. Økonomi og økonomistyring	10
5. Sosial, helse og barnevern	12
6. Oppvekst og utdanning.....	18
7. Miljøvern.....	22
8. Reindrift	26
9. Landbruk	29
10. Vedlegg.....	34

Sammendrag

Generell situasjon og økonomi i kommunen: Meråker er den sørligste kommunen i Nord-Trøndelag, med en befolkning på litt over 2500 innbyggere. Hjørnestensbedriften Elkem Meraker i Kopperå ble nedlagt i 2006, hvor da 150 arbeidsplasser forsvant. Kommuneøkonomien har vært noe svekket de siste årene. Samtidig så har Meråker en mer robust økonomi grunnet kraftinntekter.

Samfunnssikkerhet og beredskap: Kommunen bør utarbeide en plan for langvarig strømbrudd, ved å forbedre kritiske anlegg eller gjøre klar for mottak av strøm fra ekstern strømkilde. Kommunen er utsatt med tanke på skredfare, kvikkleireområder og steinsprangfare.

Sosial helse og barnevern: Høyere institusjonsdekning for eldre over 80 år sammenlignet med fylket og landet for øvrig. Høyere lege- og fysioterapidekning i institusjon sammenlignet med fylket. Deltagelse i interkommunal barneverntjeneste gir større faglig robusthet. Økt fokus på oppfølging av barn i fosterhjem og kvalitetsheving i dokumentasjonskriving. Værnesregionen har store fristoversittelser på undersøkelser i barnevernssaker de siste årene. Tett oppfølging fra Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, med oppfølgingsmøter og hyppige rapporteringer på tilstanden. Cirka en fjerdedel av barn med hjelpetiltak i Værnesregionen mangler lovpålagte tiltaksplaner.

Oppvekst og utdanning: Meråker deltar i pulje 1 i Ungdomstrinn i utvikling. Gode resultater i lesing og i engelsk på 8. trinn i 2013. Kontinuerlig deltakelse i videreutdanning for lærere. Jobbes godt med minoritetsspråklige barn og unge. Meråker kommune har utfordring i synkende elevtall. Svake resultater i nasjonale prøver på 5. trinn i 2013. Høye mobbetall sammenlignet med resten av Nord-Trøndelag. Utfordringer knyttet til samarbeid innenfor ulike regioner.

Miljø: Meråker kommune har generelt gode arealplanprosesser. Kommunen gjør et godt arbeid med kartlegging og bekjempelse av fremmede skadelige arter. Kommunen har god tilgang for allmennhetens adgang til jakt, fiske, friluftsliv. Kommuneplanens arealdel og flere kommunedelplaner er svært gamle (1997). Det er registrert kjøreskader etter barmarkskjøring i kommunen.

Reindrift: Reintall i god balanse med beitegrunnet. Tap av beitearealer på grunn av inngrep og forstyrrelser. Store tap av rein på grunn av rovvilt, spesielt i Gasken-Laaante sijte. Gjensidig mistillit mellom reieiere og deler av lokalbefolkningen.

Landbruk: Aktiv deltakelse i Fjellandbrukssatsingen 2014-16 kan gi kommunen en mulighet til investeringsstøtte og drahjelp til utvikling. Landbruksnæringa i Meråker har betydelige muligheter til å utvikle aktiviteter og tjenesteproduksjon knyttet til reiseliv og hytteturisme. Generell stor avgang av produsenter innenfor husdyrproduksjonene har ført til sterk reduksjon i samlet matproduksjon. Redusert omfang i beitenæringene medfører fare for gjengroing av kulturlandskapet i deler av kommunen. Generell liten vilje til å investere i landbruksrelatert virksomhet. Kommunens rolle som utviklingspartner og pådriver synes å være lavt prioritert. Kommunen har en utfordring i ajourføring av sine gårdskart. Svak rapportering og oppfølging av avvik og merknader i forbindelse med forvaltningskontroll. Behovet for revidering av planverket er stort.

1. Generell situasjon og utvikling i kommunen

Om kommunen

Meråker er den sørligste kommunen i Nord-Trøndelag. Kommunen grenser mot Verdal i nord, mot Stjørdal i vest og mot Selbu og Tydal i Sør-Trøndelag. I øst grenser kommunen mot Sverige. Kommunen består grovt sett av den øvre delen av distriktet og dalføret Stjørdalen. Omtrent midt i kommunen flyter en rekke elver sammen i hoveddalen og danner Stjørdalselva.

Meråker er en hyttekommune, med Fagerlia Alpinsenter. Kommunen har også videregående skole med idrettslinje for langrenn, skiskyting, fotball med mer.

Meraker Brug er den klart største grunneieren og rår om cirka 80 prosent av alt produktivt skogareal og cirka 90 prosent av utmarksarealene Selskapet ble opprettet i 1906, og i dag kommer Meraker Brugs hovedinntekter fra skogs- og utmarksdrift. Administrasjonen ligger i Meråker, hvor de eier 1 219 000 dekar av kommunens totale areal.

Hjørnestensbedriften Elkem Meraker i Kopperå ble nedlagt i 2006, hvor da 150 arbeidsplasser forsvant. Kommunen har deretter, i samarbeid med Meråker utvikling, satt i gang et prosjekt for næringsutvikling. Meråker Utvikling skal blant annet koordinere og gjennomføre prioriterte tiltak i kommunens strategiske næringsplan, yte bedrifts- og etablererservice i første linje og fungere som kommunens fagenhet i nærings spørsmål.

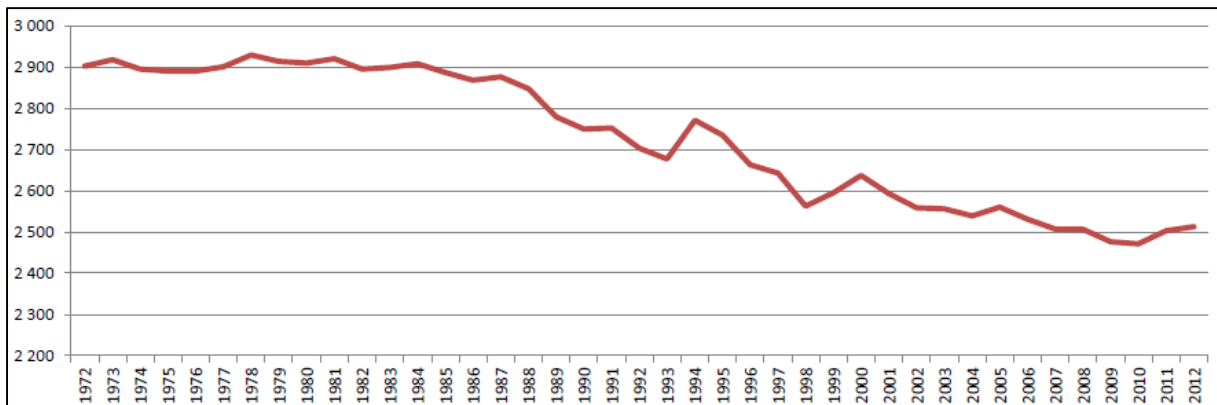
Ledelse

Bård Langsåvold fra Arbeiderpartiet er ordfører i kommunen. Rådmann er Henrik Vinje.

Interkommunalt samarbeid

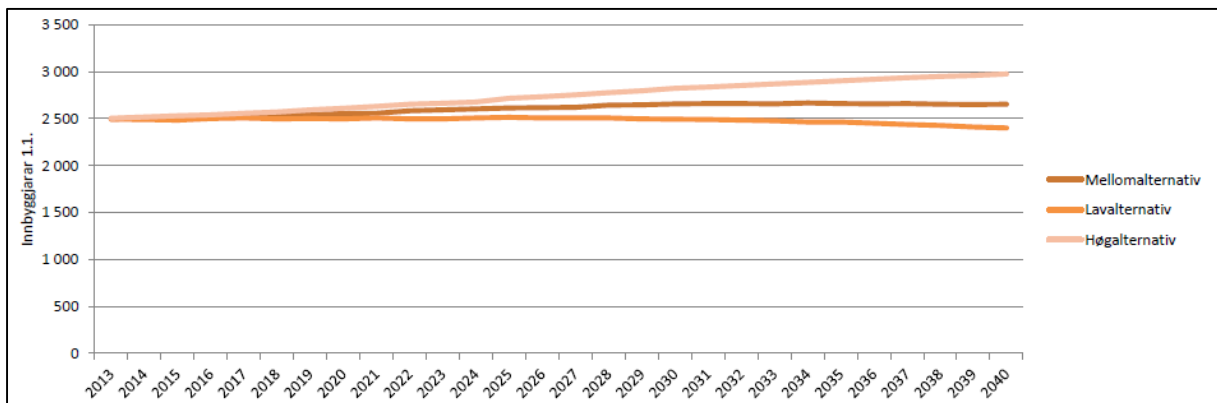
Meråker er med i det interkommunale samarbeidet *Værnesregionen*, sammen med Tydal, Selbu, Malvik, Frosta og Stjørdal. Her har man blant annet samkjørt barnevern, innkjøp, Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste (PPT) og et utvalg kommunale helsetjenester.

Demografi

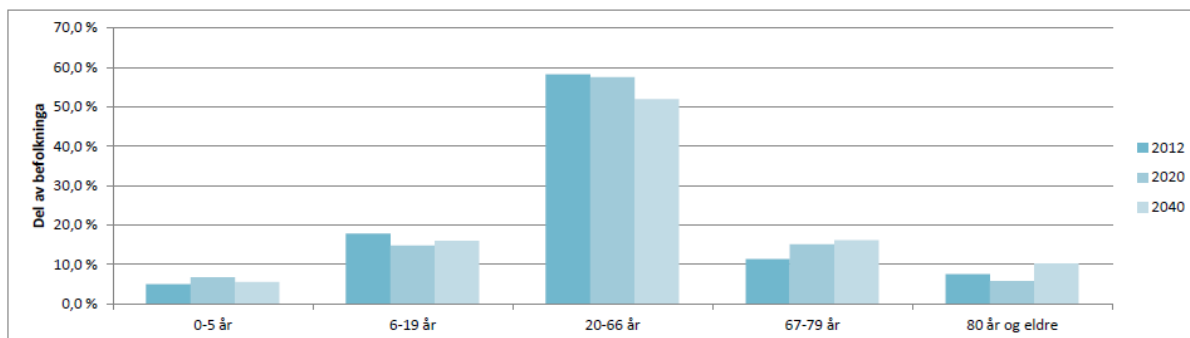
Figur: Utvikling i innbyggertall.

Kommunen har litt over 2500 innbyggere, og har de siste årene sett en liten vekst i antall innbyggere.

Figur: Tre alternative befolkningsframskrivinger fra SSB.

I figur over, ser man tre alternative befolkningsframskrivinger for innbyggertallet i Meråker. Mellom- og lavalternativer framskriver begge en lett oppgang, som etter hvert går ned igjen. Høgalternativet forutsetter en oppgang fram mot 2040, men denne viser også en utvikling som etter hver flater ut.

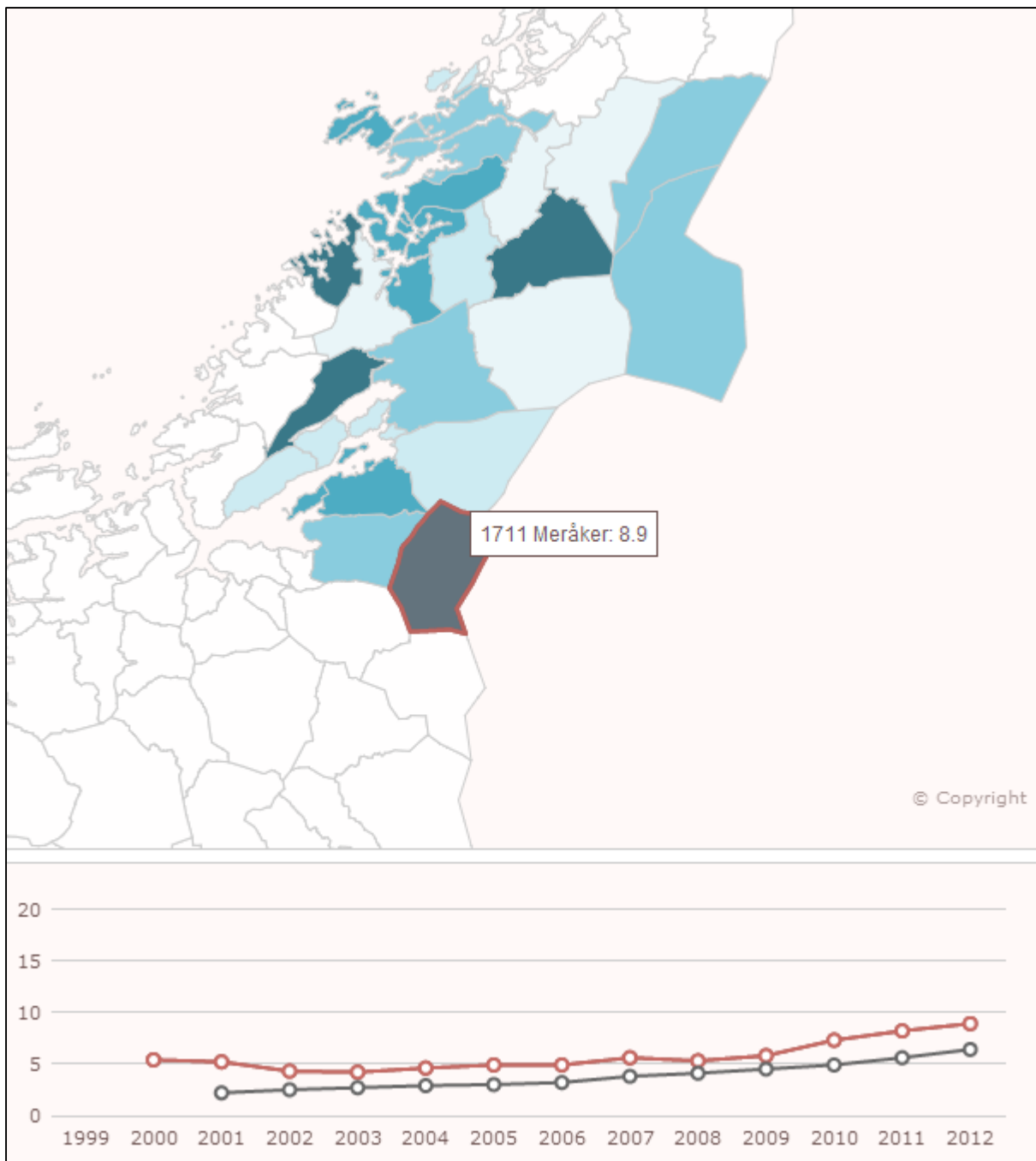

Figur 4

Aldersgrupper - del av befolkninga	2012		2020		2040	
	Meråker	Landet	Meråker	Landet	Meråker	Landet
0-5 år	5,0 %	7,5 %	6,7 %	7,8 %	5,6 %	6,8 %
6-19 år	17,8 %	17,6 %	14,8 %	16,8 %	16,0 %	16,9 %
20-66 år	58,2 %	61,7 %	57,5 %	60,7 %	52,0 %	56,7 %
67-79 år	11,4 %	8,7 %	15,2 %	10,7 %	16,2 %	12,5 %
80 år eller eldre	7,6 %	4,4 %	5,8 %	4,1 %	10,3 %	7,1 %

Figur: Alderssammensetning nå og i framtiden.

Meråker har både en nåværende og estimert framtidig større andel gamle i gruppen 67-79, og 80 år og eldre, enn resten av landet. I 2040 er det estimert at over 26,5 prosent av befolkningen i kommunen vil være i gruppen 67 år og eldre.

Figur: Andel innvandrere (Rød linje er andelen for kommunen, grå linje andelen for fylket).

Meråker har en innvandrerbefolkning som utgjør 8,9 prosent av den totale befolkningen i kommunen (vist av den røde linjen over). Her ser man at økningen i andel innvandrere er en bidragsytende årsak til at befolkningstallet har steget. Kommunen ligger da også noe over snittet i resten Nord-Trøndelag, hvor fylket totalt har en innvandrerandel som utgjør 6,4 prosent av befolkningen.

Nustadbo mottakssenter er et statlig asylmottak som er i kommunen, og de hadde ved utgangen av august 54 beboere. Mottaket ble vurdert av utlendingsdirektoratet i 2011, og ble beskrevet som et «... veldrevet mottak med dyktige ansatte».

2. Kommuneplan

Kommunestyret i Meråker vedtok planstrategi for kommuneplan, 29. april 2013.

Samfunnsdelen

Til utkastet av planstrategien som ble oversendt Fylkesmannen før den ble vedtatt, påpeker Fylkesmannen at man ikke har en gjeldende samfunnsplan i kommunen. Kommunen skriver selv i planstrategien at arbeid med samfunnsdelen som ble startet opp i 2008, ikke ble fulført på grunn av ulike årsaker. Det står også at hvis det er politisk vilje til det, så vil man starte arbeidet med samfunnsdelen mot slutten av inneværende fire-års periode.

Arealdelen

Kommuneplanens arealdel er fra 1997. I april 2013 ble det vedtatt planprogram som setter ramme for gjennomføringen av planprosessen for arealdelen.

3. Samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen gjennomførte øvelse for kriseledelsen og servicetorget i kommunen 16. mai 2013. Scenario var omfattende strømbrudd, vegsperring på E14 og brann på flyktingemottak. Et viktig læringspunkt etter øvelsen var at kommunen bør utarbeide en plan for langvarig strømbrudd, inkludert å forberede kritiske anlegg med reservestrøm eller klargjøre for mottak av strøm fra ekstern strømkilde. Kommunen hadde mye strøm og telebortfall under ekstremværet Ivar, men vi er ikke kjent med at det førte til alvorlige hendelser ift liv og helse.

Kommunen har arbeidet med helhetlig ROS. Fylkesmannen har pga. vår tilsynsrolle ift. helhetlig ROS, måttet si nei til å delta i detaljutformingen av denne.

Kommunen er utsatt ift. skredfare både pga. kvikkleireområder og pga. steinsprangfare. Det sistnevnte medfører mye problemer ift. stengning av ferdselsårene E14 og Meråkerbanen.

4. Økonomi og økonomistyring

År	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsutgifter
2003	1,8
2004	2,7
2005	2,6
2006	9,9
2007	6,5
2008	1,4
2009	-1,1
2010	1
2011	2,3
2012	-1,1

Meråker kommunes netto driftsresultat har de siste årene variert. I 2012 var netto driftsresultat negativt, mens det i 2011 var positivt. Kommunen har ved utgangen av 2012 et disposisjonsfond på 10,5 millioner kroner, som utgjør 4,4 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er høyere enn gjennomsnittet i Nord-Trøndelag.

Meråker kommune har kraftinntekter, som i stor grad benyttes til drift.

Selv om kommuneøkonomien i perioden 2009-2010 er svekket, og kommunen reduserte driften i 2011 med 10 millioner – 13 årsverk, har Meråker kommune en sterkere økonomi enn mange andre kommuner i Nord-Trøndelag.

Meråker kommune har høyere gjeld enn gjennomsnittet for kommunene i Nord-Trøndelag, dette har sammenheng med investeringer i nytt helsetun og ny barnehage.

Meråker kommune har i flere år bosatt flykninger og det drives også asylmottak i kommunen. Kommunens utgifter til integrering og bosetting av flykninger er lavere enn inntektene de mottar.

Meråker kommune har aldri vært registrert i ROBEK. Fylkesmannen opplever at innenfor økonomiområdet deltar kommunen sjelden på felles fagsamlinger i fylket arrangert av Fylkesmannen og KS. Fylkesmannen erfarer også noe manglende rutiner når det kommer til innsending av obligatoriske budsjett- og regnskapsdokumenter. Fylkesmannen har av den grunn noe mindre oversikt over kommunens økonomi enn man ideelt sett skulle ønske.

Økonomi og tjenesteproduksjon

Når det gjelder tjenesteproduksjon, så har Meråker har en høyere andel innbyggere i gruppene «67 til 79 år», og «80 år og over», enn landet ellers. Netto driftsutgifter til pleie og omsorg utgjør også en større andel av kommunalbudsjettet enn landsgjennomsnittet ellers (Meråker ligger på 35,7 prosent mens snittet i «Landet uten Oslo» er på 31,5 prosent). Andelen til pleie og omsorg har gått ned de tre siste årene, ettersom «Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av totale netto driftsutgifter» lå oppe på 42,3 prosent i 2010.

I grunnskolen bruker Meråker også noe mer per elev enn snittet i Nord-Trøndelag og Landet uten Oslo. Meråker ligger altså på 116 903 kroner per elev, mot 105 531 (Nord-Trøndelag) og 98 242 (Landet uten Oslo).

Kommunen bruker en mindre andel av kommunebudsjettet på barnehager en fylket ellers, og landet uten om Oslo. Hvis man ser på utgifter per innbygger i aldersgruppen 1-5 år, så ser man at de bruker 101 982 kr. per pers. Noe som er lavere enn 118 693 kr per innbygger i gruppen 1-5 år i Nord-Trøndelag, og 114 839 i landet uten Oslo.

Kommunen ligger også noe lavere enn snittet i fylket og det nasjonale nivået når det kommer til utgifter til sosialtjenesten per innbygger.

Til slutt kommer det fram at netto driftsutgifter til barnevern ligger noe over snittet per innbygger, i forhold til landet. Men pengebruken per barn i barnevernet er lavere en landet, med en utgift på 90 980 kr. per barn i Meråker, i forhold til 97 832 kr. per barn i landet.

(Figurer for tallene over finnes i kapittel 10., «Vedlegg»).

5. Sosial, helse og barnevern

Styrker

- Høyere institusjonsdekning for eldre over 80 år sammenlignet med fylket og landet for øvrig.
- Høyere lege- og fysioterapidekning i institusjon sammenlignet med fylket
- Deltagelse i interkommunal barneverntjeneste gir større faglig robusthet.
- Barnevernleder har deltatt i barnevernlederutdanning i regi av HINT i 2013.
- Økt fokus på oppfølging av barn i fosterhjem og kvalitetsheving i dokumentasjonskriving.

Utfordringer

- Kommunen har flere brukere i hjemmetjenesten med omfattende bistandsbehov sammenlignet med fylket.
- Værnesregionen har store fristoversittelser ift. undersøkelser i barnevernssaker de siste årene. Tett oppfølging fra Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, med oppfølgingsmøter og hyppige rapporteringer på tilstanden.
- Cirka en fjerdedel av barn med hjelpetiltak i Værnesregionen mangler lovpålagte tiltaksplaner.

Pleie og omsorg

Folketallet i Meråker kommune er i dag 2513. Kommunen har i dag 58 % av sine innbyggere i yrkesaktiv alder. Prognosen viser at denne andelen vil gå nedover med en reduksjon på 4,1 % i 2020 og 4,5 % i 2040. Aldersbæreevnen dvs. andel yrkesaktive per eldre 67+, er per i dag på 3,1 % og det er mindre enn fylket for øvrig. Denne vil reduseres til 2,1 i 2040 sammenlignet med Nord-Trøndelag på 2,3.

Samtidig vil man få en økning i andelen mellom 67-79 år på 53 % og 45 % økning i alderen 80+ frem mot 2040. Kommunen har ingen stor endring i andelen eldre over 80 år de neste 10 år og det vil være viktig å utnytte den stabile perioden til innovative tiltak og gradvis utbygging av omsorgstjenesten (Fig 1).

Prioritering

Kommunen bruker en større andel driftsutgifter på pleie og omsorg enn gjennomsnittet i fylket. Fordelingen mellom institusjon og hjemmebasert omsorg fordeles likt. (Fig 2)

Bistandsbehov

I kommunen har man en høyere andel med brukere som har avgrenset bistandsbehov, det samme gjelder også for brukere med omfattende bistandsbehov (Fig 4)

Hjemmetjenester

I Meråker kommune mottar flere innbyggere hjemmetjenester enn landsgjennomsnittet. Sammenlignet med fylket ser man en lik aldersfordeling.(Fig 3)

Sammenlignet med fylket ser man at det tildeles et høyere antall hjemmetjenestetimer pr uke pr tjenestemottaker. Deler vi opp det i praktisk bistand og hjemmesykepleie ser det ut som kommunene tildeler flere timer med praktisk bistand og et lavere antall timer i hjemmesykepleie. (Fig 5)

Andel brukere med høy timesats er sammenlignbart med fylket.(fig 6)

Omsorgsbolig og institusjon

Dekningsgraden av botilbud gjennom heldøgns bemannet omsorgsbolig og institusjon for Nord-Trøndelag ligger litt over landssnittet. Dette gjelder også for Meråker kommune. Det er viktig å ha med seg her demografien som viser at andelen over 80 øker og som igjen sannsynligvis gi et større behov frem i tid.

Når man ser kun på institusjonsplasser så er andelen plasser for innbyggere over 80 år på 16 % i Nord-Trøndelag som viser en lavere dekningsgrad enn landsgjennomsnittet. Meråker kommune har en dekningsgrad på 23 % om er langt høyere. (Fig 7)

Sykehjemspasientens behov for økt helsetjenester har økt de senere årene. Ofte har de komplekse helseproblemer og en stor andel har en demenssykdom. Videre stiller, kortere liggetid på sykehus, økt vektlegging av korttidsopphold og styrking av palliativ behandling, et større krav til høy medisinsk faglig kompetanse som vil være avgjørende for trygghetene til syke eldre og yngre. Legedekning i sykehjem er for Meråker kommune er høyere enn fylkesgjennomsnittet. Når det gjelder fysioterapitimer i sykehjem er det avsatt hele 0,68 timer pr uke. (Fig 8)

Bemanning

Statistikken viser at Nord-Trøndelag fylke bemanner sine tjenester med godt utdannet personell. 80 % av alle årsverk i pleie og omsorg har personell med relevant utdanning. Meråker kommune ligger på 78 % som ligger omtrent på landsgjennomsnittet.

Pleie og omsorg representerer den sektoren i kommunen med størst sykefravær i fylket. Fylket har et legemeldt sykefravær i sektoren på 9,6 %. Meråker kommuner har et litt lavere sykefravær på 8,6 %.

Fig 1

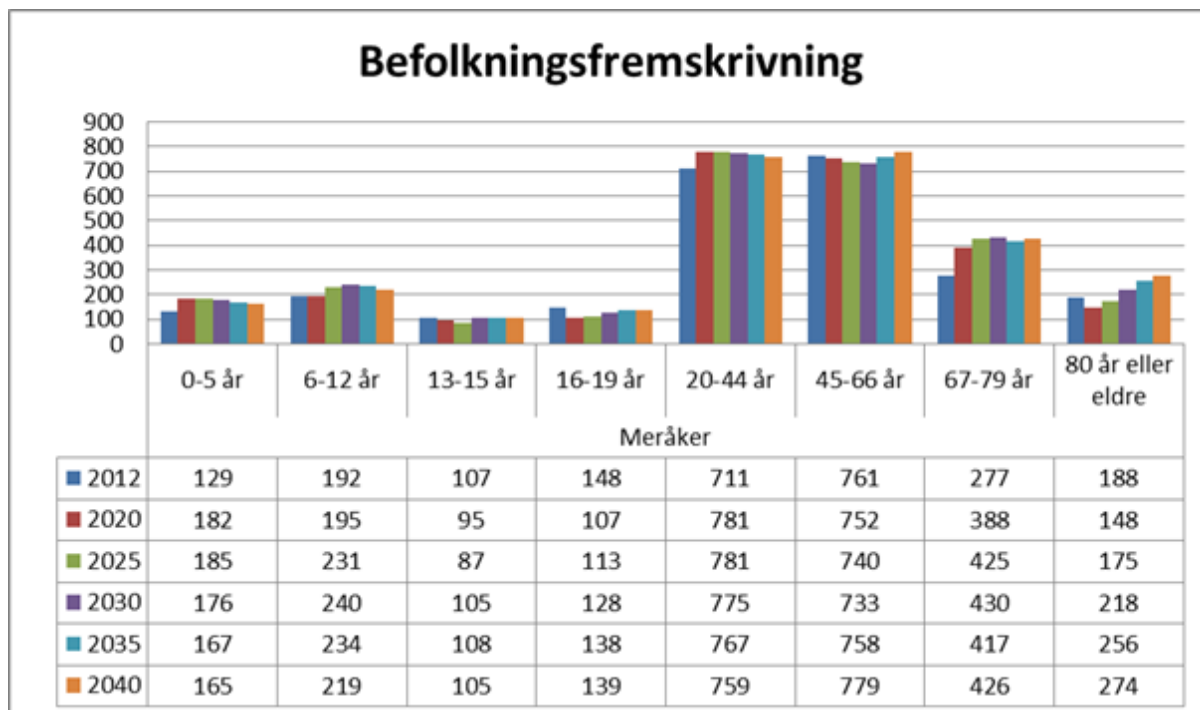

Fig 2

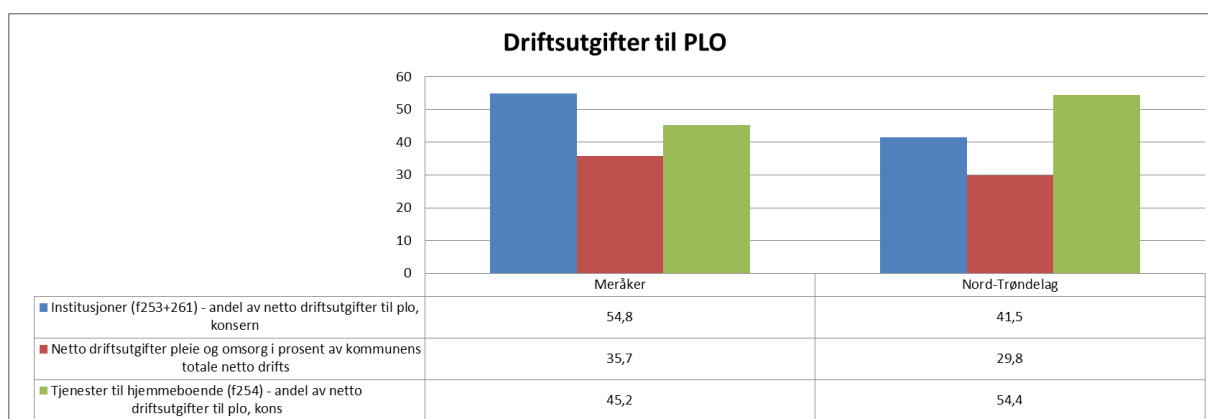

Fig 3

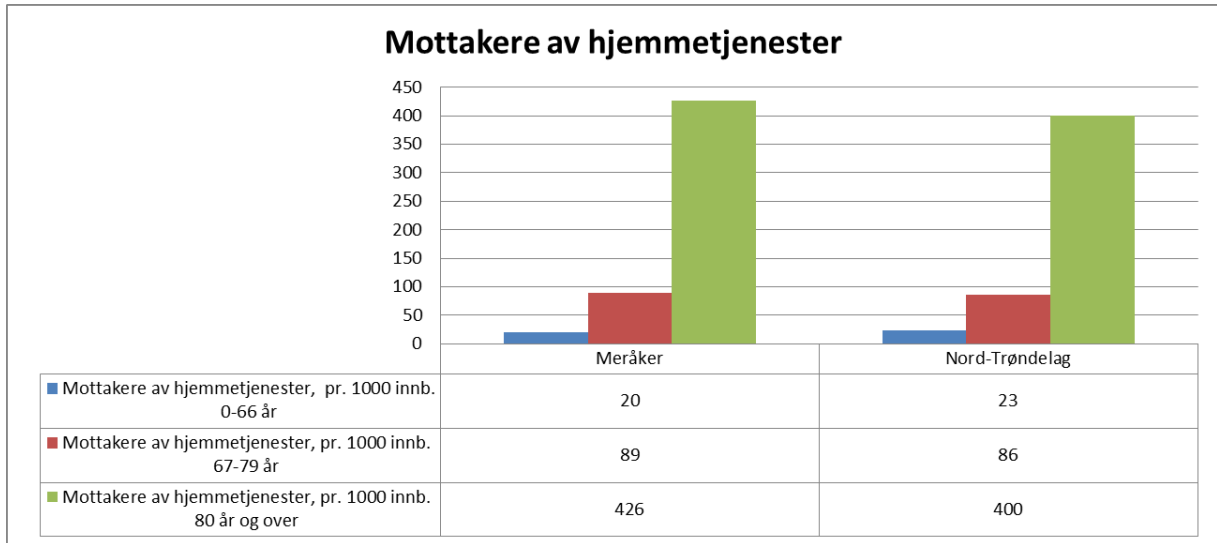

Fig 4.

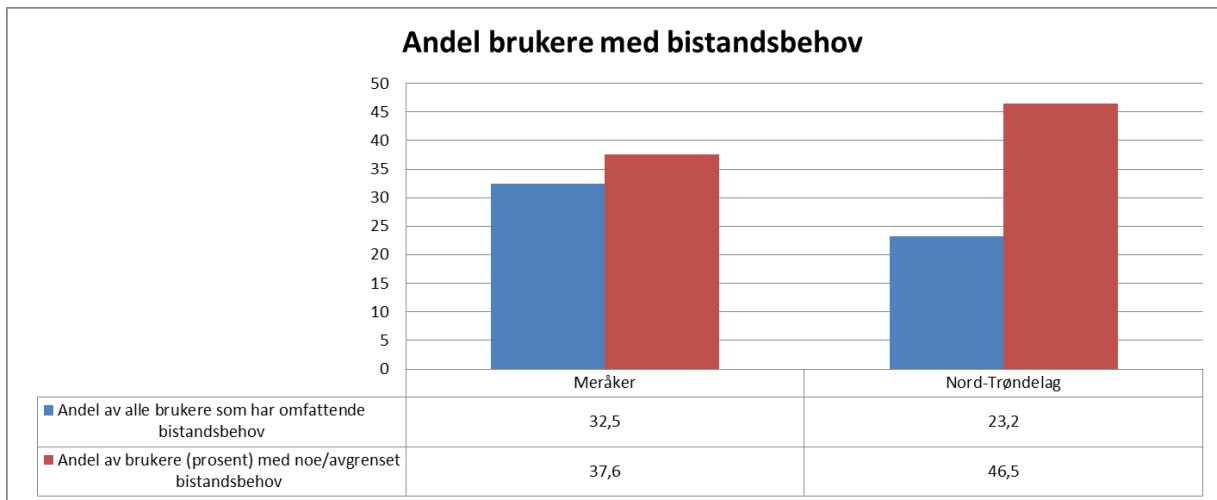

Fig 5

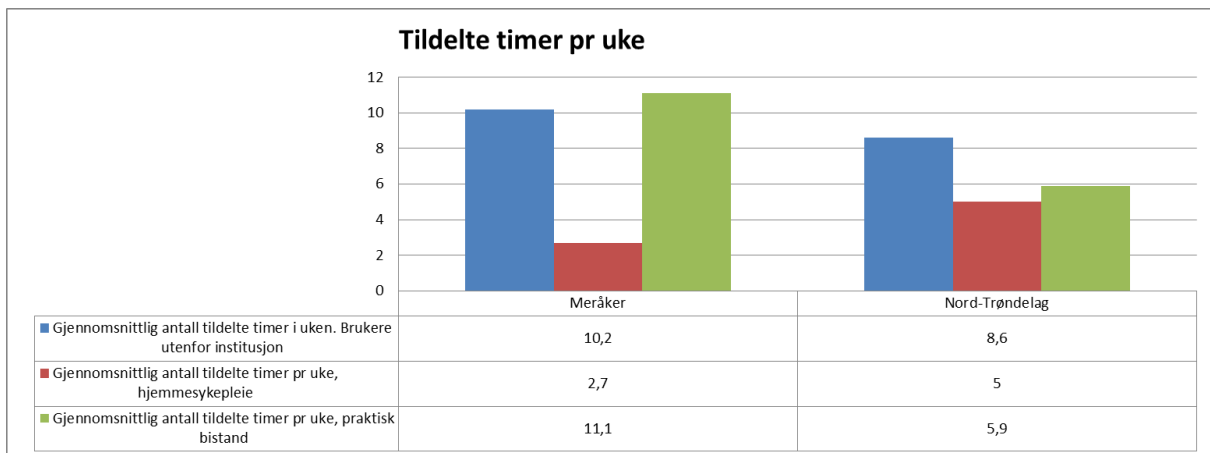

Fig 6

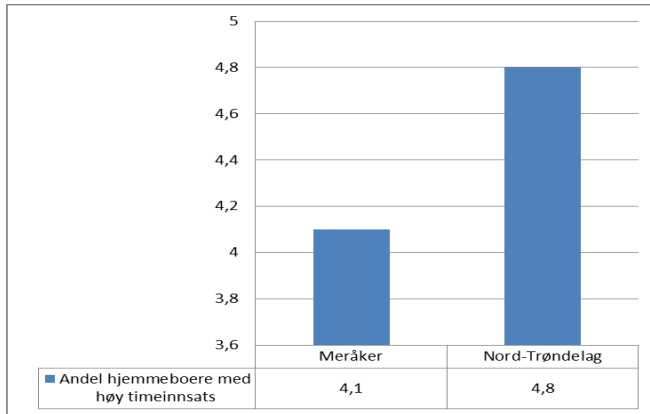

Fig 7

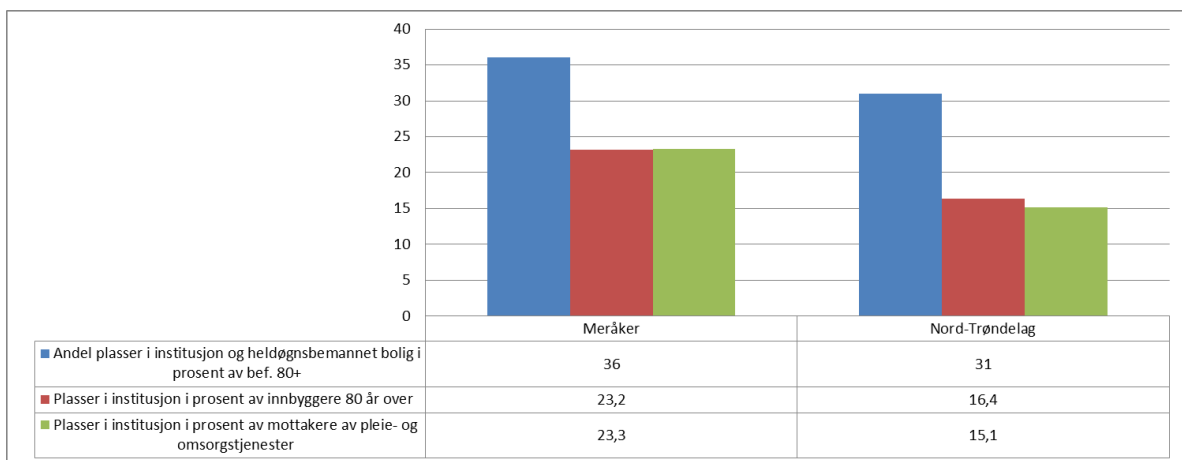

Fig 8

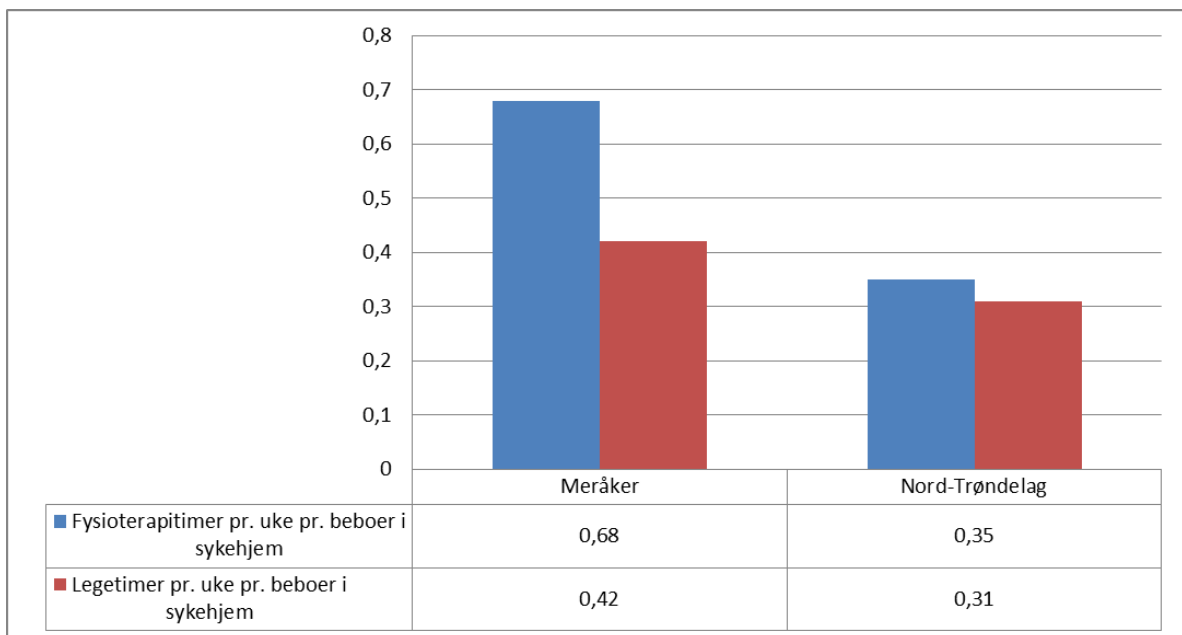

Fig 9

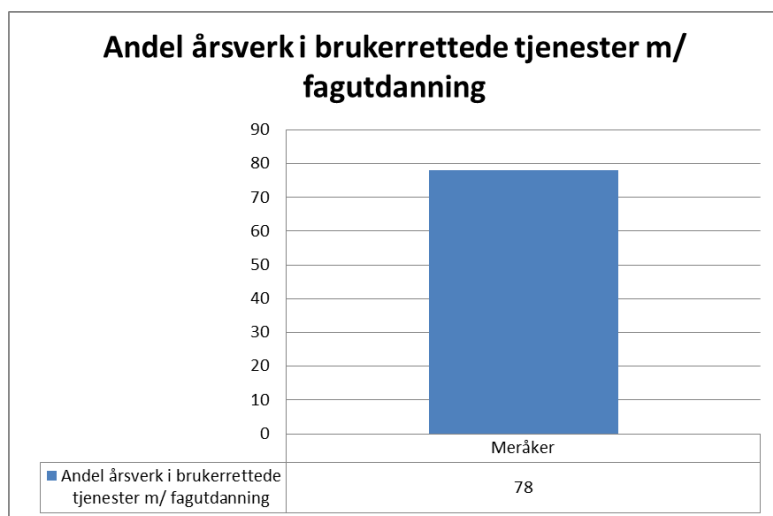
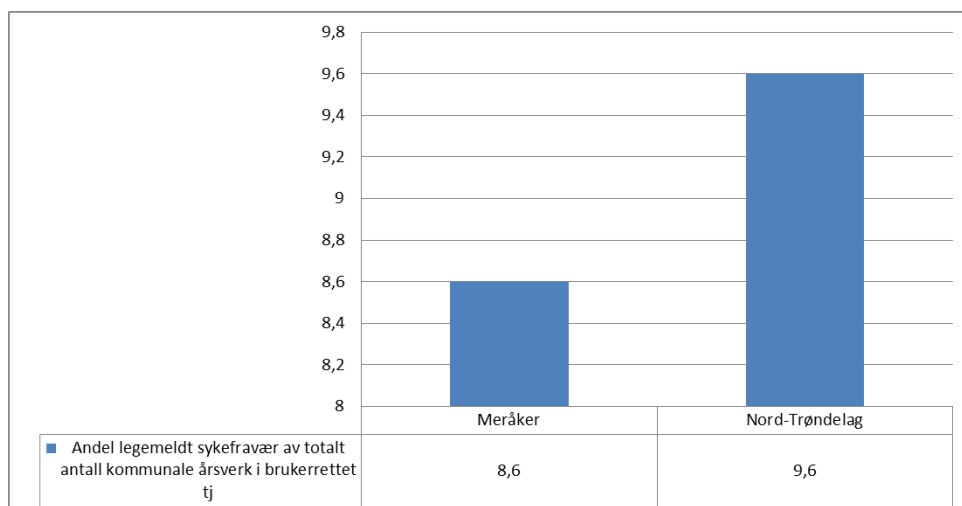

Fig 10

Barnevern

Meråker er med i Værnesregionen barneverntjeneste, som er interkommunalt organisert med Stjørdal som vertskommune. Selbu og Tydal er med fra Sør-Trøndelag. Meråker, Frosta og Stjørdal fra Nord-Trøndelag. Tjenesten er en av de største barneverntjenestene i fylket. Store utfordringer med å få gjennomført undersøkelser innen tre måneder, og avvik fra landsomfattende tilsyn i 2011 er derfor ikke lukket ennå.

6. Oppvekst og utdanning

Styrker

- Meråker deltar i pulje 1 i Ungdomstrinn i utvikling
- Gode resultater i lesing og i engelsk på 8. trinn i 2013
- Kontinuerlig deltakelse i videreutdanning for lærere
- Jobbes godt med minoritetsspråklige barn og unge

Utfordringer

- Meråker kommune har utfordring ift. synkende elevtall.
- Svake resultater i nasjonale prøver på 5. trinn i 2013
- Høyere mobbetall sammenlignet med NT
- Utfordringer knyttet til samarbeid innenfor ulike regioner.

Barnehage

Meråker kommune har to kommunale barnehager med tilsammen 101 barn pr. 15.12. 12.

En del av barn er minoritetsspråklige og Meråker kommune jobber godt med dette. I februar leide FM inn Herlaug Hjelmbrække fra Statped til vår samling med kommunene som barnehagemyndighet, hvor hun presenterte fra en rapport hun har skrevet med utgangspunkt i arbeidet som gjøres i Tollmoen barnehage. Ansatte fra Tollmoen snakket på barnehagekonferansen i mars om sitt arbeid med minoritetsspråklige.

Meråker hadde i 2012 ingen pedagogiske ledere på dispensasjon.

Meråker kommune har i 2013 hatt tilsyn fra FM på kommunen som barnehagemyndighet. Tema var §§ 8 og 16 belyst gjennom § 2 sjuende til niende ledd, og § 22. Tilsynet viste ingen avvik.

Grunnskole

Meråker kommune har enn offentlig skole med 300 elever. 212 elever på barnetrinnet og 88 elever på ungdomstrinnet. Elevutviklingen i kommunen viser en betydelig nedgang i elevtall. I skoleåret 2003/04 hadde Meråker kommune 365 elever totalt.

En indikator på karakternivå fra grunnskolen er grunnskolepoeng for å komme inn på videregående opplæring. Grunnskolepoengene er en summering av alle karakterer på vitnemålet (standpunkt og eksamenskarakterer) fra grunnskolen delt på 10. Kommunen ligger 2012/13 lavere (39,4) enn gjennomsnittet for Nord-Trøndelag (39,5) og nasjonalt (40,1).

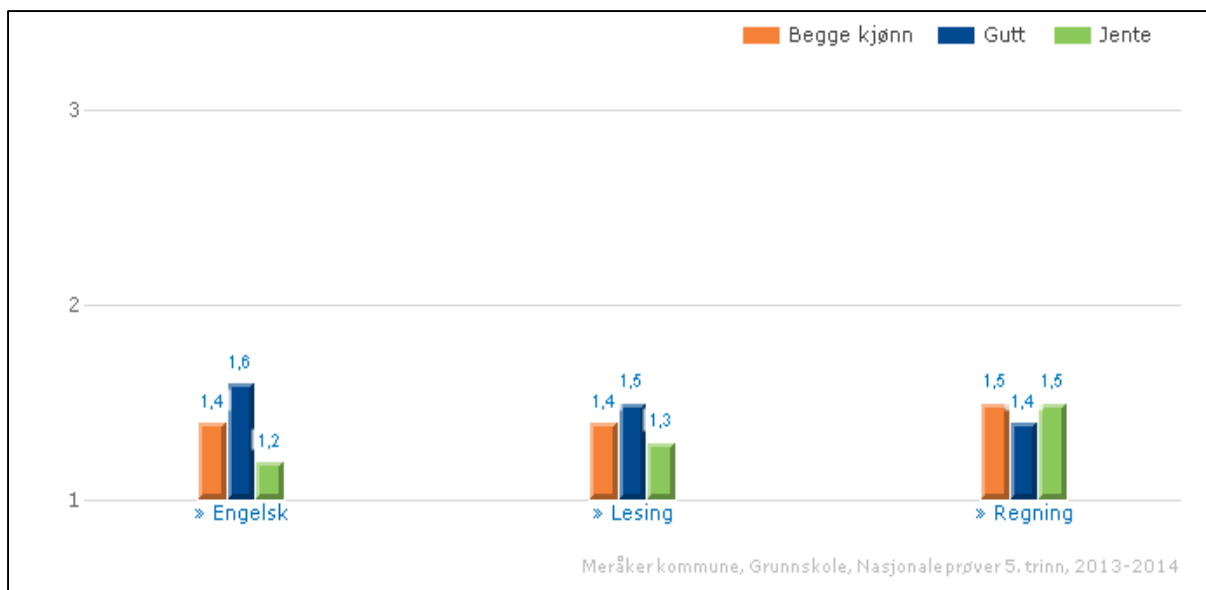
Indikator og nøkkeltall	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt	39,2	41,0	40,3	40,0	39,4

Meråker kommune, Grunnskole, Grunnskolepoeng

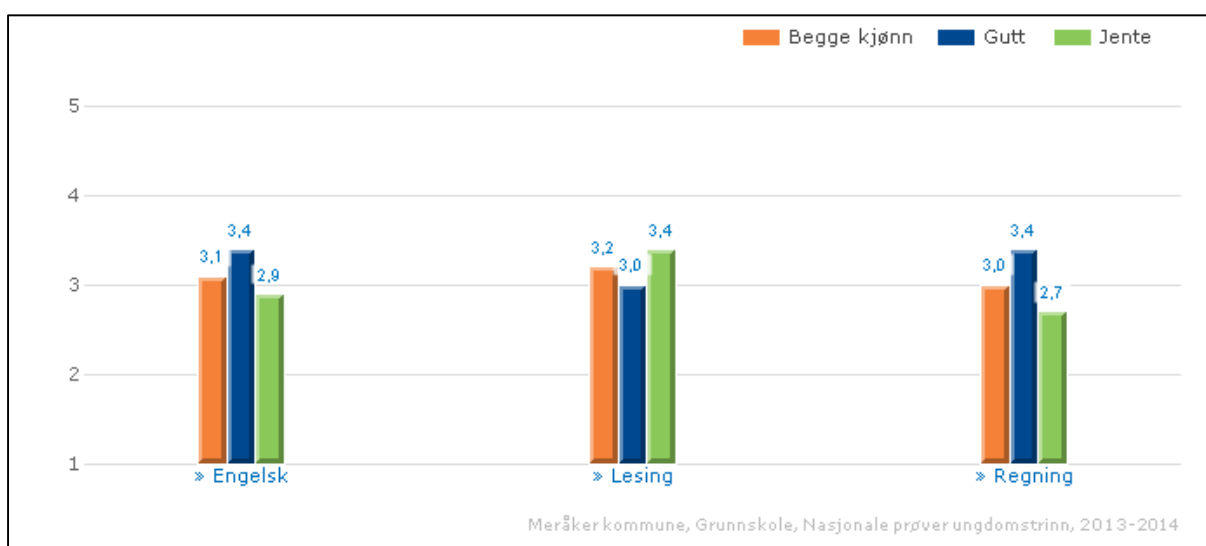
Nasjonale prøver omfatter tre grunnleggende ferdigheter/fag: lesing, engelsk lesing og regning for 5., 8. og 9. trinn.

Meråker kommune har svake resultater i alle de tre prøvene på 5. trinn. Snittet for fylket i lesing, engelsk og regning på 5. trinn er 1,9, mens Meråker kommune ligger på 1,4 i lesing og engelsk, og 1,5 i regning.

I Meråker har gutter bedre resultater i lesing og engelsk på 5.trinn, mens resultatene i regning er til jentenes favør.

På 8. trinn har de gode resultater på engelsk og lesing, og de ligger over både fylkes- og nasjonalt gjennomsnittet. Meråker kommune ligger på gjennomsnittet for Nord-Trøndelag i regning. Vi ser at på 8. trinn har jentene bedre resultater i lesing, mens gutter er suverene i engelsk og regning.

På 9. trinn ligger Meråker kommune på fylkesgjennomsnittet (3,3) i lesing. I regning ligger de på landsgjennomsnittet (3,4). Det gjennomføres ikke nasjonale prøver i engelsk på 9. trinn.

Resultater fra elevundersøkelsen i Rapporteringsportalen viser at ca.5 % av elevene i Meråker har blitt mobbet, men gjennomsnittstallet for Nord-Trøndelag er ca.4 %. Tallet for Nord-Trøndelag er ikke endelig, med at fristen for gjennomføringa av elevundersøkelsen er prolongert til januar i 2014.

Navn	År	Andel elever med enkeltvedtak, totalt	Lærertimer til spes. underv. av totalt
Nord-Trøndelag	2013-14	10,9	21,11
	2012-13	10,8	20,71
	2011-12	10,6	20,7
Meråker	2013-14	7,3	18,95
	2012-13	7,3	16,87
	2011-12	7	20,62

I følge GSI-tall har Meråker hatt stabilt antall elever med enkeltvedtak og ligger under fylkesgjennomsnittet. Lærertimer til spesialundervisning har økt det siste året. Dersom man ser på timeprofil for de elevene som får spesialundervisning i Meråker kommune, får 81,82 % av elever med enkeltvedtak, mellom 3-5 uketimer med *spesialundervisning*. Tilværende tall for Nord- Trøndelag er 46,7 %.

Meråker kommune bruker kr. 121.489,- i korr. bruttodriftsutgifter per elev. Dette er kr.12.574,- mindre enn gjennomsnittet for Kostra-gruppe og kr.11.713,- mer enn det som gjennomsnittlig brukes i Nord-Trøndelag.

Fylkesmannen hadde i 2013 tilsyn ift. introduksjonsloven Tilsynet viste ingen avvik.

Kommunen deltar i «Ungdomstrinn i utvikling», pulje 1. De har også deltatt i Skolematprosjektet i regi av Fylkesmannen. Meråker kommune sender hvert år lærere til videreutdanning. Meråker kommune har en del utfordringer knyttet til ulike samarbeid med flere regioner. Utfordringene ligger i forhold til prioriteringer og samordning av samarbeid.

7. Miljøvern

Styrker

- Meråker kommune har generelt gode arealplanprosesser.
- Kommunen gjør et godt arbeid med kartlegging og bekjempelse av fremmede skadelige arter.
- Kommunen har god tilgang for allmennhetens adgang til jakt, fiske, friluftsliv.

Utfordringer

- Kommuneplanens arealdel og flere kommunedelplaner er svært gamle (1997)
- Det er registrert kjøreskader etter barmarkskjøring i kommunen.

Arealforvaltning

Meråker kommune har hatt gode arealplanprosesser, men kommuneplanens arealdel er gammel (1997) Det samme gjelder flere kommunedelplaner. I uttalelse til Kommunal planstrategi 2012-2015 har FM påpekt dette. Kommunen har nå iverksatt rullering av kommuneplanens arealdel, men har satt samfunnsdelen på vent. FM har bemerket det som positivt at i følge planstrategien vil kommunen legge opp til en evaluering av i hvilken grad forslagene til tiltak i kommunens energi- og klimaplan fra 2010 følges opp. Reguleringsplan sentrum er nylig vedtatt.

Nærmere 85 % av kommunearealet eies av Meråker bruk, som således er en helt sentral aktør i forhold til arealforvaltningen i kommunen. Meråker har betydelig press på hyttebygging, ellers relativt lavt utbyggingspress. Utfordringene i forhold til hytteutbygging gjelder i hovedsak Teveldalen, Fersdalen og Fagerlia. Kommunen har tatt initiativ til revisjon av reguleringsplanene for hytteområdene i Fersdalen, for å oppdatere disse i henhold til gjeldende lovverk og endrede forutsetninger. Det er svært positivt. På Storlien har man et samarbeid med svenskene.

Det foreligger planer om et stort vindkraftverkanlegg (40 km² /50 vindturbiner) i fjellområdet øst for Kopperaa. Dette kommer i sterk konflikt med bl.a. viktige reindriftsområder og store INON-areal med *Villmarksområder* i grenseområdene mot Sverige. Reindriftsnæringen har tidligere varslet innsigelse mot planene. Det også er registrert betydelig motstand mot planene på andre områder. Fylkesmannen har i tidligere uttalelse til NVE i meldingsfasen uttrykt at planene vil medføre store konflikter på mange fagområder.

Nasjonalparker: Kommunen er ”Del-eier” i *Skarvan og Roltdalen nasjonalpark* og kommunen har en representant i Nasjonalparkstyret for *Skarvan og Roltdalen og Sylan*.

Andre verna områder: Deler av Øvre Forra naturreservat ligger i Meråker kommune. Øvre Forra har internasjonal status som Ramsarområde (konvensjon om vern av våtmarker). Området har store verdier knyttet til biologisk mangfold, natur- og kulturlandskap. Før øvrig ligger naturreservatene Rangeldalen og Koltjønndalen i Meråker og det arbeides med et nytt naturreservat ved Feren.

Verna vassdrag: Forra (Feren) og Sona. Disse vassdragene/nedbørsfeltene omfatter store miljøverdier Særlig er det dokumentert store verdier i nedbørsfeltet til Forra, og der deler av nedbørsfeltet av den grunn er innlemmet i Øvre Forra Naturreservat (se ovenfor).

INON områder: ”Del-eier” i i 3 store ”Villmarks-områder”; Feren/Kjølhaugan, Kluksskaflet, Sonvatna/Skarvan (S-Tr.) Sistnevnte område utgjør en sentral del av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Dersom planene om vindkraftutbygging blir gjennomført, vil store deler av Villmarks-området Feren/Kjølhaugan gå tapt.

Motorferdsel: Meråker kommune har press mht. motorferdsel i utmark. Regelverket synes tidligere å ha blitt tøyd langt. En befaringsrunde med helikopter som FM gjennomførte høsten 2012 avdekket kjørespor og kjøreskader i utmarka kommunen. De største skadene er registrert i området mot Gåskjønna og fra Feren mot Sulsjøene. FM's rapport etter befaringen er oversendt kommunen og Meraker Brug. Kommunen har i ettertid sammen med Meraker Brug tatt tak i problematikken og bl.a. hatt møte med FM om saken. Kommune har opplyst at kjøreskader i stor grad skyldes kjøring som ikke er omsøkt i kommunen.

Artsforvaltning

Biologisk mangfold: BM-kartlegging av prioriterte naturtypeområder ble gjennomført i 2009 i sentrale områder av kommunen. 45 lokaliteter av utvalgte naturtyper registrert. Kommunen etterlyste våren 2013 resultatene. Rapporten ble tilgjengelig i september 2013 (Naturbase og GINT). Den store grunneieren har fått rapporten. Det gjenstår utsending av informasjon til de øvrige grunneierne. I tillegg til disse registreringene kommer 7 lokaliteter som er registrert i forbindelse med et bekkekløftprosjekt (skog).

Videre kartlegging anbefales for å få en bedre dekning av arealet i kommunen. Viltkartlegging er ikke endelig gjennomført.

Utvalgte naturtyper: Litjvollen, Åmo, og Åbakk ved Feren er utvalgte slåttemarkar. Ingen grunneiere har søkt tilskudd til slått eller andre tiltak gjennom tilskuddsordningen for tiltak i utvalgte naturtyper. Det er derfor usikkert om arealene slås. De biologiske verdiene vil forsvinne dersom ikke slåtten gjenopptas på disse områdene.

Rovdyr: Skadeomfanget på husdyr forårsaket av fredet rovvilt varierer fra år til år. Jerv og kongeørn har begge fast tilhold i kommunen, og med dokumentert yngling. Jerv er den arten som volder mest skade. Forebyggende tiltak som tidlig nedsanking kan være effektivt mot jerveskader. Det har ikke vært dokumentert skade på husdyr forårsaket av gaupe siden 2009. Bjørn forårsaket sommeren 2013 svært store skader på husdyr i kommunen. Meråker kommune er ikke en del av det definerte yngleområdet for bjørn og Meråker har et godt organisert fellingslag/-utredningslag som bidrar til god kommunikasjon og effektivitet. Om rovdyr og tidlig nedsanking som skadeforebyggende tiltak mot jerv opplyser kommunen følgende: «Tidlig nedsanking kan ikke bli noe permanent tiltak – dette vil forkorte beitesesongen og redusere utnyttelsen av utmarkbeitet og samtidig stille krav om mer innmarksareal per produsert enhet.».

Laks: Stjørdalsvassdraget er fylkets nest viktigste laksevassdrag og har status som *Nasjonalt laksevassdrag*. Langtidsvirkningene av kraftutbyggingen på lakse- og innlandsfiske fisket er fortsatt ikke avklart. Kommunen har en aktiv fiskeforvaltning.

Fremmede, skadelige arter

Meråker kommune har deltatt svært aktivt i arbeidet med kartleggings- og bekjempelse knyttet til fremmede skadelige arter i 2012 og 2013. Nærmere 500 lokaliteter i kommunen med fremmede skadelige arter er kartlagt, hvorav ca halvparten er forsøkt bekjempet i 2013. Arbeidet er gjort som et samarbeidsprosjekt mellom FM og Statens vegvesen (SVV), hvor det i 2013 ble lagt stor vekt på kartlegging og bekjempelse langs E14 gjennom kommunen og noen fylkesveistrekninger. Videre har kommunen bidratt med en fyldig evalueringsrapport fra arbeidet i 2013. Innholdet i rapporten er et svært godt bidrag til FM's og SVV sitt arbeid med å få utviklet forbedringer i metodene for kartlegging og bekjempelse av fremmede skadelige arter i 2014. FM og SVV erfarer arbeidet som er gjort i Meråker som forbilledlig og meget godt, og ser fram til samhandlingen og samarbeidet knyttet til arbeidet med fremmede arter også i 2014.

Karuss finnes i Tjønnvoll-tjønnen, men muligens også på andre lokaliteter. Sannsynligvis er det nødvendig med ytterligere registreringer.

Allmennhetens adgang til jakt, fiske og friluftsliv er bra. Kommuneavtalen mellom AS-Meraker bruk og Meråker kommune avklarer innbyggerne sin rett til småviltjakt uten hund, og innlandsfiske med krokredskap.

Kulturmiljø og kulturlandskap

Grandalsmoet som er et småbruk ved Krogstadåa, og *Gilså smelteverksområde* er kategorisert som regionalt viktig kulturlandskap. Kommunen har ikke kulturlandskap registrert som nasjonalt viktige.

Forurensing/ Avfall og gjenvinning

Fylkesmannen forventer at Meråker kommune følger opp vannforekomstene der dårlig økologisk tilstand skyldes landbruk og kloakk for å oppnå god økologisk tilstand innen 2015. Forurensningsmyndighet for hovedutslippet for avløp fra Meråker sentrum bør avklares i samarbeid mellom kommunen og Fylkesmannen.

Vannregionsarbeidet

Avrenning av tungmetaller fra gruveområdene er den tyngste forurensningssaken knyttet til hovedvassdraget og sideelvene Dalaa/Gilsåa og Torsbjørka. Det er foretatt mye sanering av spredte utløp i de siste 6-8 årene. Mulig det må til en ny runde med prøvetaking i strategiske bekker for å se hvor innsatsen skal videreføres.

Kommunen må behandle forsøplingssaker, ulovlig avfallsbehandling (dumping/brenning), stille krav om avfallsbehandling i bygge-/rehabiliteringssaker, samt kartlegge nedgravde oljetanker.

Kommunen har for øvrig gitt en fyldig tilbakemelding på tema *vannregionsarbeid og avløpslam*.

8. Reindrift

Styrker

- Reintall i god balanse med beitegrunnet

Utfordringer

- Tap av beitearealer pga inngrep og forstyrrelser.
- Store tap av rein på grunn av rovvilt, spesielt i Gasken-Laaante sijte.
- Gjensidig mistillit mellom reineiere og deler av lokalbefolkningen.

Reindrift i Meråker.

To reinbeitedistrikt har beiteområder i Meråker kommune. Gasken-Laante sijte/Feren reinbeitedistrikt nord for Stjørdalselva og Saanti sijte/Essand reinbeitedistrikt sør for elva. Gasken-Laante sijte har også reinbeite i kommunene Stjørdal, Levanger og Verdal. Reindriften forvaltes av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Saanti sijte har i tillegg reinbeite i kommunene Stjørdal, Selbu og Tydal, samt et område på svensk side, i Åre kommun. Reindriften i Saanti sijte forvaltes av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Gasken-Laante sijte.

Reinbeitedistriktet har i hovedsak sine barmarksbeiter, dvs vår- sommer og høst-beiter, innenfor Meråker kommune. Distriktet er et helårsdistrikt og alternative vinterbeiter finnes bla i Teveldalen. Distriktets hovedslakteanlegg ligger ved Veltet mellom Funnsjøen og Feren. Dette gjerdet brukes enkelte år også i kalvemerkingen. Distriktet har kalvemerkeanlegg i Kirkebyfjellet, Kliningen, Slaggavika, Drivsjøen og Hallsjøen, samt et høstslakteanlegg i enden av anleggsveien inn til Skurdalsåa i Teveldalen. Gjeterhytter er lokalisert ved Hallsjøen og Slaggavika, samt ei gamle på Kirkebyfjellet.

Reinbeitedistriktet har ansvar for et (privat) sperregjerde mot Sverige mellom Skarsvatnet og Teveldalen. Strekningen Skarsvatnet - Hallsjøen fungerer i dag noenlunde som sperre for rein, men krever store vedlikeholdsressurser. Strekningen mellom Hallsjøen og Teveldalen er ikke vedlikeholdt og gjerdet ligger her nede.

Reinbeitedistriktet består av 4 siidaandeler som driver i fellesskap. Samlet reintall før kalving våren 2013 var 1500 (ukorrigert tall pr 31.03.). Høyeste reintall er fastsatt til 1600. Tre av siidaandelene har vært/er inne i en oppbyggingsfase, der de i flere omganger har kjøpt livdyr. Reintallet har økt fra ca 800 for 10 år siden.

Tall fra Ressursregnskapet for reindriftsnæringen viser at slaktevektene i distriktet ligger litt i overkant av gjennomsnittet i Nord-Trøndelag og at de har vært stabile i siste tiårsperiode. Ressursregnskapet viser store tap av rein. For driftsåret 2011/12 viser tallene 50 % tap av kalv og 10 % tap av voksne (26 % totaltap). Reineierne mener at mesteparten av dette tapet kan tilskrives rovdyr. Produktiviteten målt som slakteuttak pr rein i vårflokk (kg pr livrein) er lav; 5,3 kg i driftsåret 2011/12. Slakteprosenten (% av vårflokk) er tilsvarende lav; 22 %. Slaktet kvantum var på ca 7 tonn. (Det må her tas hensyn til at 3 siidaandeler er i oppbyggingsfase og slakter forholdsvis forsiktig).

Saanti sijte.

Også Saanti sijte har i hovedsak barmarksbeiter, dvs vår- sommer- og høst-beiter innenfor Meråker kommune. Distriktet er et helårsdistrikt og områder i Meråker kan også brukes som vinterbeite. Saanti sijte bruker for øvrig Femund reinbeitedistrikt som vinterbeite, felles med Gåebrien sijte. Distriktets hovedslakteanlegg ligger ved Finnkoisjøen i Skarpdalen. Dette gjerdet brukes også som kalvemerkegjerde. Sommerboplassen ligger også i dette området. Distriktet har gjeterhytter i Hårrådalen og ved Nauten.

Det er sperregjerde mot svensk reindrift mellom Rundhaugen på svensk side til Enlivola, derfra følger gjerdet riksgrensa sørover og over i Tydal kommune.

Reinbeitedistriktet består av 9 siidaandeler som driver i fellesskap. Samlet reintall før kalving våren 2013 var i overkant av 4300 (ukorrigert tall pr 31.03.). Høyeste reintall er fastsatt til 4500. Reintallet har gått noe ned de siste årene.

Tall fra Ressursregnskapet for reindriftsnæringen viser at slaktevektene i distriktet ligger på samme nivå som i nabodistriktet Gasken-Laante, men noe under gjennomsnittet i Sør-Trøndelag/Hedmark. Slaktevektene har vært noenlunde stabile i siste tiårsperiode. Tapene i distriktet er vesentlig mindre enn i Gasken-Laante. Ressursregnskapet viser for driftsåret 2011/12 19 % tap av kalv og 7 % tap av voksne (12 % totaltap). Produktiviteten målt som slakteuttak pr. livrein er derfor vesentlig høyere; 12,0 kg i 2011/12. Slakteprosenten lå da på 48 %, og slaktet kvantum på cirka 55 tonn.

Noen betraktninger

Nasjonale myndigheter har gjennom lovgivning og retningslinjer for arealplanleggingen pekt på kommunene som den sentrale aktør for å sikre at reindriftsnæringen har tilstrekkelige og egne arealer for sin næringsutøvelse. I tillegg er næringen definert som en urfolksnæring og er ut fra det spesielt viktig for å ivareta hensynet til det sørsamiske levesett og kultur.

Spesielt Gasken-Laante sijte har over tid hatt store utfordringer med mange og store inngrep i sine beiteområder. Dette gjelder kraftutbygginger, vei- og hytteutbygginger. Det er nå også planer om flere vindkraftutbygginger innenfor distriktet, ett av disse i Kopperå. Også innenfor Saanti sijte foreligger det planer om vindkraft, men ingen innenfor Meråker kommune. Meråker har for øvrig i stor grad lagt «sine» utbygginger på nordsida av Stjørdalselva, i Gasken-Laante sine områder.

Det har over tid utviklet seg en sterk og vedvarende mistillit mellom reineierne i Gasken-Laante og deler av lokalbefolkningen i Meråker. Konflikten er særlig knyttet til bruk av beiteområder til konkrete idrettsarrangement.

I forbindelse med kommuneplanens arealdel for Innherred samkommune hadde både Meråker kommune og Områdestyret for Nord-Trøndelag innsigelse til planen med bakgrunn i at konsekvensene for reindriften i Gasken-Laante sijte ikke var vurdert godt nok. Et interkommunalt arbeid med en helhetlig konsekvensutredning er under arbeid.

9. Landbruk

Styrker

- Aktiv deltakelse i Fjellandbruksplanen 2014-16 kan gi kommunen en mulighet til investeringsstøtte og drahjelp til utvikling.
- Landbruksnæringa i Meråker har betydelige muligheter til å utvikle aktiviteter og tjenesteproduksjon knyttet til reiseliv og hytteturisme.

Utfordringer

- Generell stor avgang av produsenter innenfor husdyrproduksjonene har ført til sterk reduksjon i samlet matproduksjon.
- Redusert omfang i beitenæringene medfører fare for gjengroing av kulturlandskapet i deler av kommunen.
- Generell liten vilje til å investere i landbruksrelatert virksomhet.
- Kommunens rolle som utviklingspartner og pådriver synes å være lavt prioritert.
- Kommunen har en utfordring i ajourføring av sine gårdskart.
- Svak rapportering og oppfølging av avvik og merknader i forbindelse med forvaltningskontroll.
- Behovet for revidering av planverket er stort.

Sysselsetting, areal og ressurser

Direkte sysselsetting fra landbruk beregnet av NILF (notat 2013-4), viser at landbrukets andel utgjør 3,9 % av samlet sysselsetting i Meråker. Meråker har totalt i 2012 9 404 dekar fulldyrka mark i drift, fordelt på 42 foretak. Totalt var det 45 foretak som søkte om produksjonstillegg. Samlet jordbruksareal i drift er redusert med 9 % fra 2002. Videre er det i kommunen 191 km² skogareal, hvorav store deler eies av AS Meraker brug. Meråker kommune har et totalareal på 1.274 km², hvor betydelige arealer består av fjell og vidder, med 26 fjelltopper på over 1000 meter. Kommunen har store muligheter knyttet til fjellheimen, og det er registrert 1 120 hytter

Jordbruk og husdyrhold

89 % av det produktive jordbruksarealet benyttes til grøvfôrproduksjon, 9 % til korn, og 2 % til potetdyrking. I Meråker drives kun 4 % av arealet økologisk, dette er under halvparten av gjennomsnittlig nivå for Nord-Trøndelag.

Meråker er en kommune hvor utviklingen innenfor landbruket befinner seg i en kritisk fase. Avgangen av produsenter er stor, og det er vanskelig å opprettholde fagmiljøene. I 2002 var det 15 aktive foretak med melkeproduksjon. I løpet av 10 år er antallet redusert til 3 foretak (2012). Samlet melkeleveranse fra kommunen er redusert med 40 % i perioden. Innenfor saueholdet er antall produsenter redusert fra 39 til 19 i samme periode. Dette har gitt en nedgang i produksjonen målt i antall vinterfôra sau på 31 %. Selv om hver enkelt produsent har blitt større innenfor hhv. melk og sauehold, er det en dramatisk reduksjon i produsert volum. Tallet på antall ammekyr har økt, og 8 produsenter hadde ammekyr i 2012. Antallet ammekyr har økt med 67 % siste 10 år. 7 produsenter har kornproduksjon, og 2 produsenter driver med potetproduksjon. Veksthuset Meråker Grønt produserer agurk med et areal på 5 dekar.

Samlet produsentmiljø i Meråker er i ferd med og nå en kritisk minstestørrelse. Det er også en fare for at tilbakegang i husdyrholdet kan føre til gjengroing av kulturlandskapet i deler av kommunen. Investeringsnivået knyttet til jordbruk og bygdenæringer er lavt. I perioden 2009-2012 er det gitt investeringsstøtte fra Innovasjon Norge til 1 utbygging innenfor tradisjonelt jordbruk og 2 saker knyttet til nye bygdenæringer.

Meråker har ett beitelag med 21 aktive medlemmer. Det er sluppet 1 731 sau, 2 860 lam og 130 storfe i 2013. Det er rapportert 8,78 % tap på sau, 11,96 % tap på lam og ikke tap på storfe. Totalt tap for sau og lam er 10,76 %.

Meråker er en av de 4 fjellandbrukskommunene i Nord-Trøndelag og er med i Fjellandbrukssatsinga. Dette gjør at brukere som ønsker å satse innenfor grovfôrbaserte produksjoner vil få mulighet til ekstra oppfølging på rådgivingsida og mulighet til ekstra investeringsmidler. Endelig utforming av fjellandbrukssatsinga blir ikke fastlagt før tidlig i 2014. Fylkesmannen har hatt 2 møter med kommunen om Fjellandbruk og landbruk generelt høsten 2013.

Miljøvirkemidler i jordbruket

Miljøvirkemidlene i landbruket fordeler seg på investeringsstøtte (SMIL) og driftsstøtte (miljøtilskudd- RMP). For 2011 ble det utbetalt i RMP-tilskudd kr 230 000 til beiting, kr 90 000 til drift av beitelag, og kr 53 000 kroner til endra jordarbeiding. For 2012 var tallene for samme formål hhv. 256 000, 95 000 og 48 000 kroner. Det er 24 foretak som søker om miljøvirkemidler i 2013, total søknadssum 365.763.

For årene 2008 – 12 er det utbetalt rundt kr 30 000 i året i SMIL-midler. SMIL-ordningen er tematisk omfattende, fra freda/verneverdige bygninger via utbedring av eldre lukka løp til restaurering av gjengrodd kulturmark. Det er ikke krav om at søker mottar produksjonstilskudd.

Skogbruk

I Meråker er det de siste 10 årene avvirket 12.000 m³/år i gjennomsnitt. Avvirkningen er jevn og det er relativt små årlige variasjoner. Andelen tynning er forholdsvis stor. Dette skyldes trolig eiendomsstrukturen i kommunen. AS Meraker Brug er en stor skogeier med jevn aktivitet. Et potensial for økning i avvirkning ligger trolig i gårdsskogene og sameiene i kommunen. Jernbanen vest i kommunen avskjærer adkomst, og gjør vegbygging på tvers av mange eiendommer påkrevd for å kunne realisere potensialet for økt avvirkning. Ungskogpleieaktiviteten i Meråker bør, som i en rekke andre kommuner, løftes i årene som kommer. Aktivitetspådriveren vil være sentral i dette arbeidet. Det er 2 fyringsanlegg basert på pellets i Meråker og det er ikke utbetalt skogflistoltskudd til grunneiere i Meråker i de 4 årene ordningen har eksistert. Det er derfor svært begrenset aktivitet på bioenergi-området i Meråker. Parallelt med dette har også kommunen en gjengroingsutfordring.

Meråker kommune har fått på plass en stillingsressurs på skog og utmark og dette vil sannsynligvis ha en positiv effekt på å utvikle skogbruket i kommunen

Plan og areal

Meråker kommune har ingen samfunnsdel og en gjeldende arealdel fra 1997. Behovet for revisjon av planverket er derfor stort. Meråker kommune vedtok å utsette arbeid med samfunnsdel og heller jobbe ekstra med planstrategien for å gi noen overordnede retningslinjer gjennom den. Oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret den 28. januar 2013.

Utfordringene innenfor landbruksnæringa i Meråker kommune var ikke omtalt i høringsversjonen av planstrategien. Eksempelvis rovdyrproblematikk, høy gjennomsnittsalder og problemer med å få til langsiktige leieavtaler på jord. Ut fra dette, kombinert med at landbruket er med på å ivareta kulturlandskapet/naturgrunlaget som står sentralt for andre aktiviteter i kommunen, hadde landbruksavdelingen gjerne sett at kommunen tok en mer proaktiv rolle i forhold til landbruksnæringa i planstrategien. Beiteplanen fra 1998 begynner også å bli gammel og burde med fordel vært rullert evt erstattet av en ny landbruksplan med

fokus på retningslinjer for forvaltning av landbruksarealene og konkrete tiltak for å forbedre situasjonen for landbruket.

De retningslinjene kommunen har foreslått i planprogram for revisjon av kommuneplanen som grunnlag for vurdering av utbyggingsområder er et godt utgangspunkt for den kommende planprosessen. De var imidlertid upresise i forhold til stedsangivelse og størrelse på nytt utbyggingsareal, noe som gjør det vanskelig å gi vurderinger om landbruksinteressene blir berørt.

Bygdenæringer, mat og reiseliv

Fundaunet Miljøgård har siden 1999 hatt et samarbeid med Meråker skole om et pedagogisk opplegg knyttet til dyrking og foredling av grønnsaker. Samme foretak er i ferd med å utvikle bærproduksjon, for kommersielt salg med bla leveranse til reiselivsaktører.

Meråker har utarbeidet en ny reiselivsplan for perioden 2013-2016. Planen legger opp til «merkevarebygging» av Meråker som «Hytte-, turist- og idrettskommune». Det skal stimuleres til fortsatt utvikling av hytteturisme og hyttebygging i Fagerlia, Teveldalen og Funnsjøen. Antall hytter i Meråker er om lag 1 120 hvorav de fleste ligger innenfor Feren reinbeitedistrikt. I reiselivsplanen ligger utvikling av ny arealplan for hyttetomter, økt tilrettelegging for friluftsliv, satsing på lokal matkultur mm. Meråker har et tett samarbeid med Sylane-prosjektet, Destinasjon Værnes og Trøndelag Reiseliv. Etter nedleggelsen av Elkem Meråkers smelteverksdrift i 2006 ble det igangsatt et omfattende omstillingsarbeid for å skape nye arbeidsplasser i kommunen. Innsatsen har vært fokusert mot industri, reiseliv og hytteturisme og helse og rehabilitering. Utvikling av landbruksrelatert virksomhet har i liten grad funnet sin plass i dette arbeidet.

Meråker skole deltok som en av fire skoler i fylket i prosjekt «Skolemåltid» skoleåret 2012/2013. Prosjektet finansierte deler av ekstrakostnadene ved å tilby elevene et sunt og godt skolemåltid på regelmessig basis.

Fylkesmannen ved landbruksavdelingen har gitt et tilbud til kommunene Meråker og Stjørdal om å gjennomføre et mobiliseringsmøte med tanke på landbruksbasert næringsutvikling tidlig i 2014.

Forvaltningskontroll

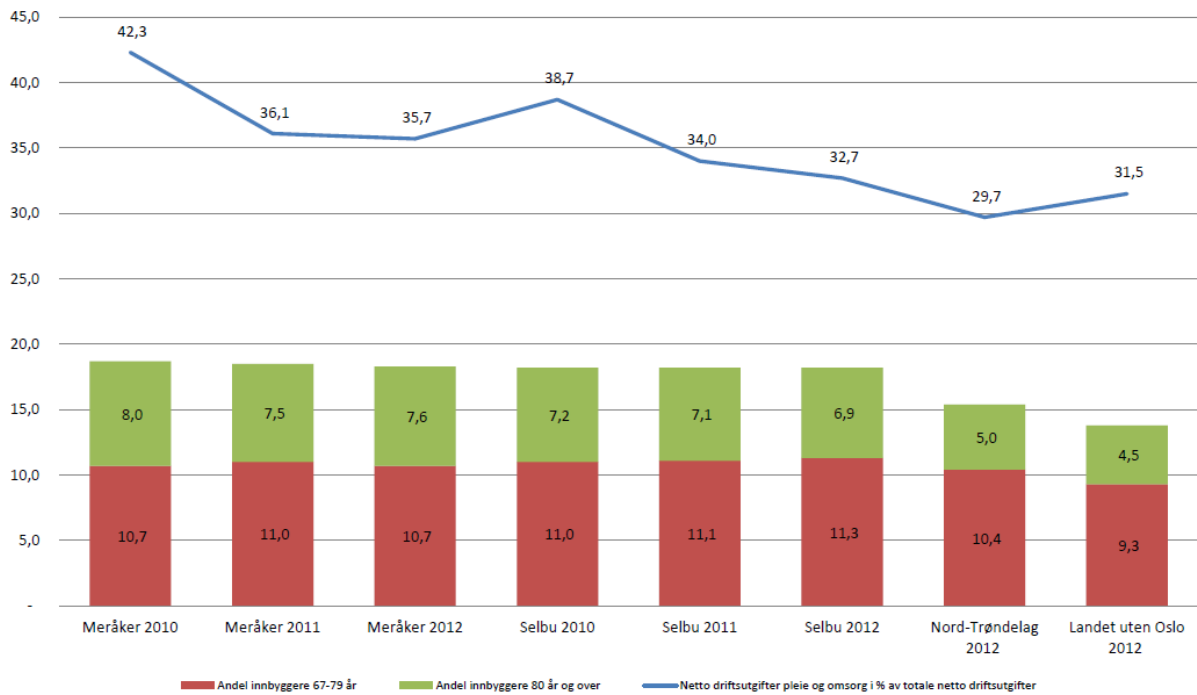
Fylkesmannen gjennomførte i 2011 forvaltningskontroll i Meråker kommune. Kontrollen omfatta forskrift om produksjonstilskudd, forskrift om nærings- og miljøtilskudd i skogbruket og forskrift om bærekraftig skogbruk. Det ble totalt registret 5 avvik og 8 merknader. Fylkesmannen har ikke mottatt tilbakemelding fra kommunen på hvilke tiltak som er satt i verk for å lukke avvik.

10. Vedlegg

Utgifter til tjenesteproduksjon

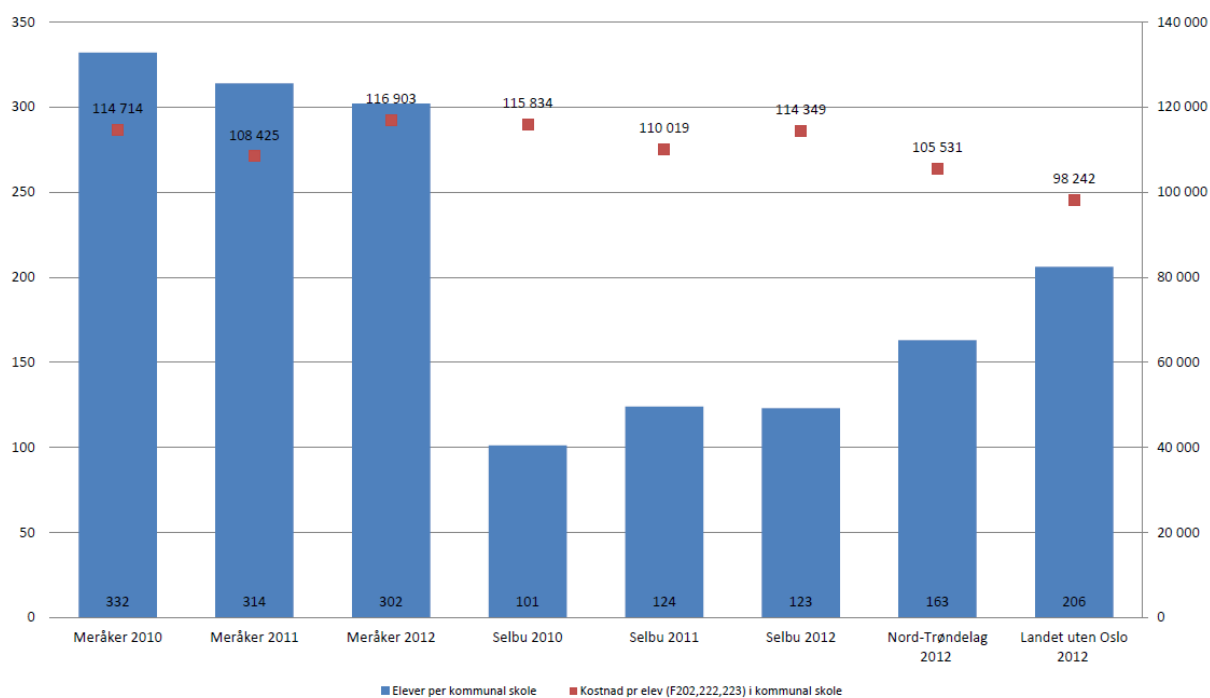
(Basert på konsern-tall fra KOSTRA-statistikken hos Statistisk sentralbyrå).

F. Pleie og omsorg- Diagram A - Behovsprofil og prioritering

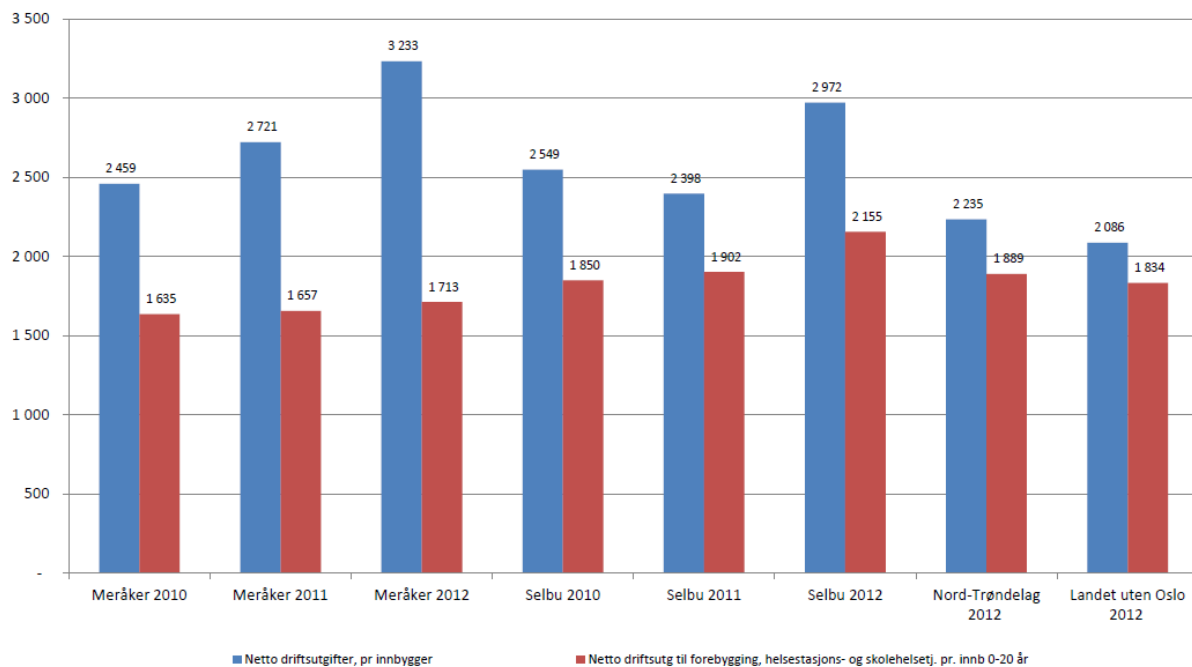
Figur: Prioritering, behovsprofil.

D Grunnskole Diagram D: Skolestørrelse og enhetskost

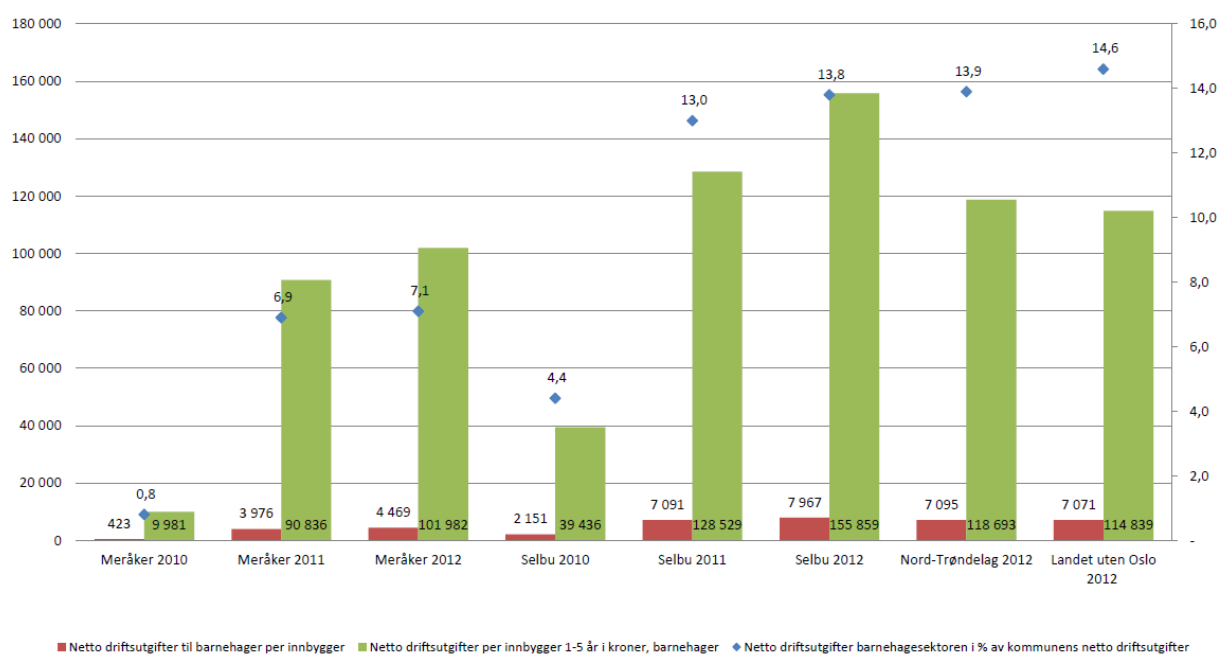
Figur: Skolestørrelse og enhetskost.

E Kommunehelse Diagram A: Prioritering, kr pr innbygger i innbyggergruppe

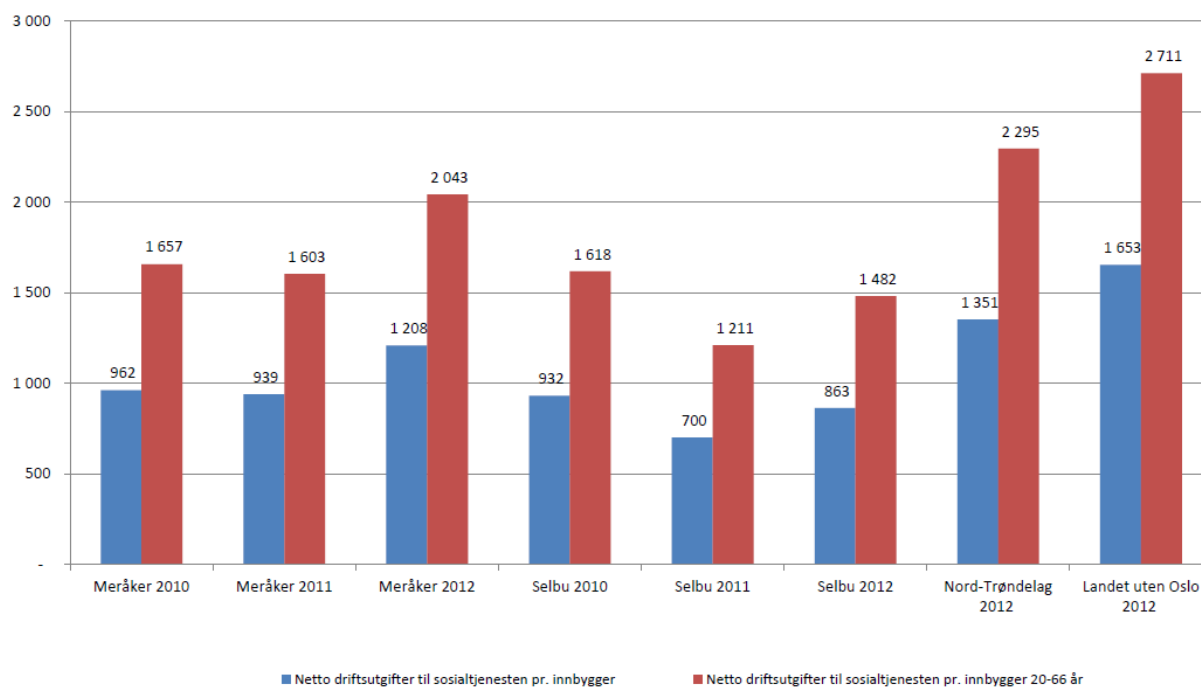
Figur: Kommunehelse, prioritering.

C Barnehage Diagram A: Prioritering - alle barnehager

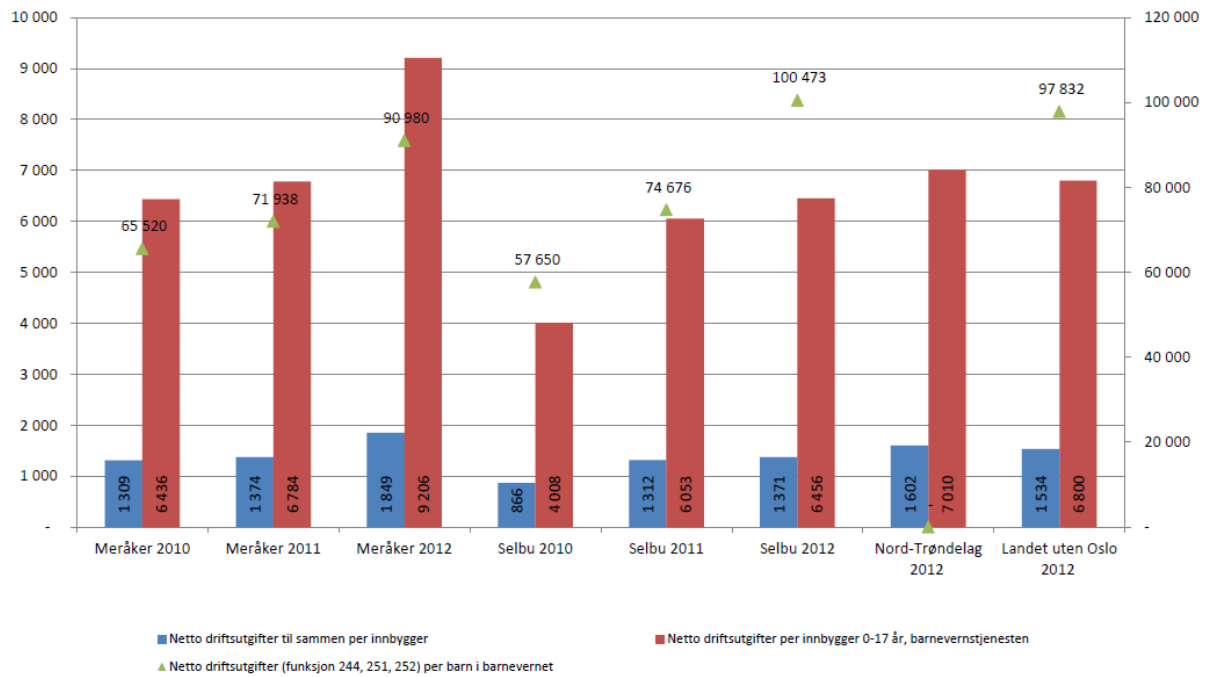
Figur: Barnehager, prioritering.

G1 Sosialtjenesten Diagram A: Prioritering

Figur: Sosialtjenesten, prioritering.

H Barnevern Diagram A: Prioritering

Figur: Barnevern, prioritering.